

Tuomas Huttunen
LL, erikoistuva lääkäri, Tays
tuomas.huttunen@pshp.fi

Tutortoimintaa ja työnohjausta

Sidonnaisuusilmoitus on nykyään olennainen kaikessa julkisessa esiintymisessä; on kohtuullista tuoda julki kenen lauluja laulaa. Omaan vinoutuneeseen ajatusmaailmaani vaikuttanee lähipiirissäni olevien erilaisten terapeuttien määrä: löytyy psykiatria, psykologia, perheterapeuttia, jopa psykoanalyttikko. Suvusani näitä on jo kolmessa polvessa. Tarina kertoo, että isoisäni kirurgin haaveet jäivät aikanaan jonnekin etulinjan ja joukkosidontapaikan välimaastoon. Nuoresta, sodan hirveydet nähneestä mediiniarista kasvoi taitava psykiatri.

Lääkärikuntaan valikoituu helposti tietynlaisia ihmisiä. Älykkäitä nuoria, jotka on varustettu keskimääräistä suuremmalla itsetunnolla ja kylyttömällä kunnianhimmolla. Jo muutaman vuoden lääkärikoulua käynyt osaa ratkaista lähes minkä tahansa ongelman – paperilla. Ongelmien ja etenkin oman rajallisuuden tunnistaminen alkaa vasta kliinisen työn ja kokemusvuosien myötä, kun nuori kollega huomaa, ettei olekaan kaikkivoipia.

Epäonnistuminen on hirveää, eikä sen kokeminen tunnu vuosien mittaan helpottuvan. Joskus toivon, että vuosien ja epäonnistumisten myötä se raastava ääni takaraivossa edes vaimenisi. Lohdutaudun sillä, että parhaimmat ja taitavimmatkin epäonnistuvat. Suurimmat erot kollegoiden välillä syntynevät siitä, miten epäonnistuminen käsitellään. Oletko koskaan kuullut kenenkään sanovan töissä: ”Meillä ei ole ollut tapana tehdä näin, kun kerran kävi niin, että...”? Minulle tuo ilmaisu kertoo siitä, että ensin joku on epäonnistunut työssä ja sen jälkeen on epäonnistuttu epäonnistumisen käsittelyssä. Huonosti käsitelty epäonnistuminen ei opeta ketään. Lääkäri oppii lähinnä ottamaan sitä kuuluisaa *distanssia* ja siinä vaiheessa, kun ei etäisyydeltä näe potilaitaan, on aika vaihtaa alaa. Potin korjaavat suomalainen panimoteollisuus ja

Etelä-Euroopan viinintuottajat. Lääkärien puolisot ovat tietenkin kovilla, kuten aina.

Olen useaan otteeseen vuosien varrella keskustellut sukulaisterapeuttien kanssa työn tekemisestä ja minulta on kysytty, olenko koskaan osallistunut työnohjaukseen. Asiaa hyvin kuvastaa, etten alkuun edes tiennyt mitä työnohjaus tarkoittaa.

Terapeutit ja muutkin raskaista ihmiskohtaloita kohtaavat ammattilaiset käyttävät säännöllisesti aikaa siihen, että he keskustelevat työnohjaajan, esimerkiksi terapeutin kanssa siitä, minkälaisia tunteita raskaat ihmiskohtalot heissä herättävät. Pitäisikö nuoren anestesiologin siis saada työnohjausta? Kysymykseen voi vastata kysymyksellä: kohtaako anestesiologi työssään tilanteita, jotka ovat henkisesti raastavia ja jäävät vuosiksi mieleen. Itse klikkaisin kyllä molempiin. En ole kuitenkaan vakuuttunut, tarvitseeko työnohjauksen olla varsinaisesti terapeutin järjestämää. Uskon, että kokenut kollega ohjaa nuoren lääkärin ohi pahimpien karikoiden ilman muodollista navigoinnin tutkintoakin.

Hieman huomaamattakin asiaan on tulossa parannus, sillä anestesiaklinikoiden akkreditoiminen myötä ainakin yliopistoklinikoihin saadaan jokaiselle erikoistuvalla lääkärille oma nimetty tutor. Tutortoiminta ei ole jokaisessa klinikassa vielä vakiintunutta tai ainakaan löytänyt lopullista muotoaan. Toivon, että varsinaisen alaan liittyvän tietotaidon lisäksi myös työnohjaukselliset elementit juurtuvat tähän toimintaan. Riittää, että ollaan ihmisiä ihmisille. Toivotan ilolla jokaisen tutorin aika ajoin kysymään (huollettavalta) erikoistuvaltaan, mitä tälle kuuluu. ■

Riittää, että ollaan ihmisiä ihmisille.